

מ"ת 39845/09-18 - מדינת ישראל נגד רונן (בן יעקב) זנטי

בית המשפט המחוזי בחיפה

3.10.2018

מ"ת 39845-09-18

מדינת ישראל נ' רונן זנטי

לפני השופט יצחק כהן, סגן נשיא

מדינת ישראל

המבקשת

ע"י ב"כ עו"ד יניב זהר

נגד

רונן (בן יעקב) זנטי

המשיב

ע"י ב"כ עו"ד יוסף ברבי

החלטה

1. בקשה להורות על הארכת מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המתנהלים נגדו בתיק פ' 39823-09-18.
2. בכתב האישום שהוגש נגד המשיב נטען, כי המשיב גידל שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס, בשטח שבבעלות קרן הקיימת לישראל. נטען, כי לצורך השקיית השתילים, התקין המשיב צינור באורך 500 מ', והשתמש ללא רשות במים שנטל מכרם בקרבת מקום. משנחשפו מעשיו של המשיב, נמצא כי משקלם הכולל של שתילי הקנבוס מגיע כדי 89 ק"ג. על רקע דברים אלה, הואשם המשיב בביצוע העבירות הבאות:
 - (א) ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן, עבירה לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג - 1973.
 - (ב) החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 7(א) ו- (ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים.
 - (ג) נטילת מים בגניבה, עבירה לפי סעיף 400(א) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 - Z.

3. בא כוח הנאשם אינו חולק על כך, שבידי המאשימה מצויות ראיות לכאורה להוכחת הנטען כלפי המשיב בכתב האישום. כמו כן, בא כוח המשיב אינו חולק על כך, שבעניינו של הנאשם קיימת עילת מעצר, נוכח חזקת המסוכנות הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו - 1996.

עם זאת, ולצד ההכרה בקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, טען בא כוח המשיב, כי יש מקום לשחרר את המשיב לחלופת מעצר. החלופה שהוצעה היא לשחרר את המשיב למעצר בית, בבית מגוריו בעיר נהריה, תחת פיקוחם של ארבעה מפקחים, שיפקחו על כך שהמשיב מקיים את תנאי השחרור שייקבעו. המפקחים המוצעים הם אשת המשיב, אחיו של המשיב, בת הזוג של האח ובנו של המשיב.

4. בא כוח המבקשת טען, כי מכיוון שמדובר בעבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים, ההלכה היא, כי יש להורות על הארכת המעצר עד תום ההליכים, ושחרור לחלופת מעצר או למעצר באיזוק אלקטרוני יעשה רק במקרים חריגים.

לעומת טענות בא כוח המבקשת, טען בא כוח המשיב, כי בנסיבות המקרה ניתן לאיין מסוכנותו של המשיב בחלופת המעצר המוצעת, ולתמיכה בטענותיו הניח על שולחני מספר החלטות בהן שוחררו נאשמים לחלופת מעצר, חרף העובדה שהואשמו בעבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים, ואף במקרים שנסיבותיהם חמורות מנסיבות המקרה שלפני (וראו פרוטוקול הדיון מתאריך 23.9.2018).

5. המשיב, חקלאי במקצועו, יליד שנת 1967, והוא כבן 51 שנים. המשיב נשוי ואב לשני בנים בוגרים. מפי בא כוח המשיב למדתי לדעת כי המשיב אינו עובד, והוא הוכרז כפושט רגל. לחובת המשיב הרשעות פליליות קודמות, אם כי האחרונה שבהן נרשמה בשנת 2006, בעבירה של תגרה. בגיליון ההרשעות הקודמות לא נרשמו לחובת המשיב הרשעות בעבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים.

6. ככל שמדובר בנאשמים, החשודים בעבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים, הנטייה היא להאריך מעצרו עד תום ההליכים. כך למשל, בבש"פ 4457/18 אלסייד נ' מדינת ישראל (14.6.2018) נדון עניינו של אדם, שגידל בתוך מחסן במתחם ביתו כ- 548 שתילי קנבוס, במשקל של 128 ק"ג. לעורר באותו מקרה לא היה עבר פלילי, ובתסקיר מעצר שנעשה המליץ שירות המבחן לשחררו לחלופת מעצר. חרף המלצת שירות המבחן החליט בית המשפט להאריך מעצרו עד תום ההליכים. בעקבות ערר שהגיש העורר, ובהסכמת בא כוח המדינה, הורה בית המשפט העליון לערוך תסקיר מעצר משלים. בתסקיר המשלים שב שירות המבחן והמליץ לשחרר את העורר למעצר באיזוק אלקטרוני, אך בית המשפט המחוזי לא קיבל את המלצת שירות המבחן, והורה שנית על מעצרו עד תום ההליכים. על כך הגיש העורר ערר לבית המשפט העליון. בהחלטה הדוחה את הערר נקבע (מפי כב' השופט מ' ד' מינץ):

"עבירות הכנה, ייצור והפקת סמים מסוכנים לפי הפקודה מקימות עילת מעצר סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) ומחייבות, ככלל, מעצר עד תום ההליכים (בש"פ 184/12 **מדינת ישראל נ' אטיאס**, [פורסם בנבו] פסקה ט"ז (12.1.2012)). אחד הטעמים לכך הוא החשש כי בצע כסף יביא נאשמים לבצע עבירות סמים נוספות מבלי שיהיה די בחלופת מעצר כדי להרתיעם (בש"פ 6554/17 **יצחק נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] פסקה 8 (31.8.2017)). לכך נלווה גם הסיכון הנשקף לציבור מביצוע עבירות סמים (בש"פ 2411/15 **מדינת ישראל נ' דנה**, [פורסם בנבו] פסקה 19 (21.4.2015)). אומנם, אין המדובר ב"כלל הרמטי" (בש"פ 240/15 **ביטון נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] פסקה 5 (21.1.2015)), ובית המשפט יחרוג מהכלל במקרים בהם קיימות נסיבות חריגות המצדיקות זאת, בעיקר כשמדובר בנאשם צעיר ללא עבר פלילי שמעורבותו בעבירות היתה מצומצמת (בש"פ 8155/15 **קלר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (9.2.2015); בש"פ 2773/17 **מזנקו נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (2.4.2017)).

למטה מדברים אלה הוסיף בית המשפט וקבע:

"בענייננו, אכן העורר נעדר עבר פלילי והוא בעל משפחה. עם זאת, לעורר מיוחסת מעורבות ישירה בגידול סם מסוכן, כאשר בחממות שבשטח ביתו נתפסה כמות משמעותית של למעלה מ-500 שתילי קנבוס במשקל של למעלה מ-120 ק"ג, וכן למעלה מ-100 גרם סם מסוכן מסוג קנבוס. מכלול הדברים מעלה אפוא כי אין המדובר באחד מאותם מקרים חריגים בהם יש מקום שלא לעצור את העורר מאחורי סורג וברח עד תום ההליכים נגדו."

עוד הוסיף בית המשפט וקבע בסעיף 11 להחלטה):

"אוסף כי בעבירות סמים מהסוג המיוחס לעורר, פעמים רבות מדובר בנאשמים צעירים שזו היא להם המעורבות הראשונה בפלילים. בזהירות המתבקשת, עדים אנו לתופעה כי היעדר עבר פלילי הינו מאפיין שגרתי של רבים מאלו שעוברים עבירות מסוג זה. על כן, בנסיבות האמורות, לא קיימת הצדקה לחרוג מהכלל המורה על מעצר מאחורי סורג וברח (ראו גם: בש"פ 3833/13 **עמוס נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (5.6.2013); בש"פ 1661/16 **MARYGRACE ANOG נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (9.3.2016); בש"פ 2878/17 **מדינת ישראל נ' אליאס** [פורסם בנבו] (30.3.2017)), ואין די בהיעדרו של עבר פלילי."

(וראו בהקשר זה גם מ"ת 61974-06-18 **מדינת ישראל נ' אלנבארי** (29.8.2018)).

7. בעניין נוסף, שנדון בבש"פ 3833/13 **עמוס נ' מדינת ישראל** (5.6.2013), נדון מקרה של אדם שנמצא כי גידל שתילי קנבוס במשקל 116 ק"ג, ובביתו החזיק סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 51 ק"ג ועוד חשיש במשקל 2.91 גרם. גם במקרה זה הוכן תסקיר מעצר, ושירות המבחן המליץ לשחרר את העורר לחלופת מעצר שהוצעה. בית המשפט המחוזי דחה את המלצת שירות המבחן, הגם שהעורר היה אדם צעיר, ללא עבר פלילי ולאחר שירות צבאי מלא. יצוין, כי לפי הנתונים שהובאו חי בדירת פנטהאוז והוציא סכומי כסף של 4,000 עד 4,500 ₪ לחודש על שימוש בסמים. בית המשפט העליון דחה את עררו של העורר, ובסיפא להחלטתו קבע (מפי כב' השופט נ' סולברג):

"אכן, העורר אינו מואשם בסחר, ברם, מי שעיקר עיסוקו הוא לטפל ב- 100 ק"ג של סמים, מקומו בבית המעצר. אין בנסיבותיו של העורר כדי להצדיק חריגה מן הכלל הנקוט בעבירות סמים כגון דא, להורות על מעצר עד תום ההליכים."

8. גם בעניין נוסף, שהתברר בבש"פ 9433/16 **אלאטרש נ' מדינת ישראל** (8.12.2016), נדחתה המלצת שירות המבחן לשחרר את העורר לחלופת מעצר. בהחלטה שניתנה נקבע (מפי כב' השופט פוגלמן):

".... כעולה מהנתונים שלפניי, העורר והנאשם הנוסף (שמעצרו הוארך בהסכמה עד לתום ההליכים נגדו) גידלו את שתילי הסם במקום רחוק ומוסתר, ובמרחק ניכר ממקום מגוריהם, שם הם בנו מתחם לגידול השתילים הכולל גדרות, מיכלי מים, משאבות וצינורות השקיה. בנסיבות אלו, ובפרט בשים לב לכמות השתילים (כ-600 במספר, שמהם ניתן להפיק כ-660 ק"ג סם), שותף אני למסקנת בית המשפט המחוזי שלפיה גידול של סמים בהיקפים ניכרים שכאלה דורש "מאמצים ומשאבים לא פשוטים כלל ועיקר לאורך תקופה ממושכת". נתונים אלה - ובפרט משקלם המצטבר יחדיו - מעידים כי לא מדובר בפעילות אקראית או חד פעמית, אלא במיזם מתוחכם ומתוכנן היטב, שפעל משך תקופה ארוכה. כעולה מהחלטת בית המשפט המחוזי, בעת מעצרו של העורר ושל הנאשם הנוסף, היו השתילים "גדולים ומוכנים לקטיפה" - נתון שיש בו כדי להצביע על התקופה הארוכה שבמסגרתה פעל "מיזם הסמים", ועל מידת התחכום הדרושה כדי להסוות את הפעילות האמורה מהרשויות משך תקופה זו. כל אלה מעידים לדעתי כי עניינו של העורר לפניי אינו נופל בגדר החריגים שבהם יטה בית המשפט לשחרר נאשם בעבירות סמים."

9. מחד גיסא, לא אכחד, שלא מצאתי פגם בחלופת המעצר שהוצעה מטעמו של המשיב, והתרשמתי כי המפקחים (למעט בנו של המשיב), ובמיוחד אשת המשיב, מסוגלים לשים למשיב גבולות, ולשמור שלא יפר את תנאי המעצר. מאידך גיסא, לא מצאתי מקום לסטות מן הכלל שנקבע בפסיקת בית המשפט העליון, לפיו, בהעדר נסיבות חריגות ויוצאות דופן, מי שעוסק בייצור והפקה של סמים מסוכנים (ולפי הפסיקה המובאת לעיל, אף מי שמגדל שתילי קנבוס), יעצר עד תום ההליכים המתנהלים נגדו, ובמתקן כליאה.

מעורבותו של המשיב בגידול שתילי הקנבוס שנתפסו הייתה עמוקה ומהותית, תוך ניצול הידע שלו כחקלאי. לשם ביצוע העבירה המשיב פלש למקרקעין שבבעלות קרן הקיימת לישראל, אשר לציבור הרחב גישה אליהם, דבר המחמיר את המסוכנות שנבעה ממעשיו של המשיב. המשיב אף התקין צינור מים באורך של 500 מ', כדי להשקות את שתילי הקנבוס שגידל, במים גנובים, ובכך הוסיף המשיב עוון על פשע. בנוסף לכך, למשיב עבר פלילי לא מבוטל, אם כי מסכים אני, שמדובר בהרשעות ישנות, שאינן כוללות הרשעות בעבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים.

10. שקלתי, האם יש מקום להורות לשירות המבחן להכין תסקיר מעצר בעניינו של המשיב, כדי לבחון טיב

חלופת המעצר וכשירותם של המפקחים המוצעים, והחלטתי שאין לכך מקום במקרה שלפני.

נוכח הכללים הברורים שהתוו על ידי בית המשפט העליון, הפעלת שירות המבחן לצורך עריכת תסקיר מעצר במקרה שלפני, היא בבחינת ברכה לבטלה. הפעלת שירות המבחן תהיה מוצדקת רק כאשר קיימות נסיבות חריגות ויוצאות דופן, המצדיקות חריגה מהכלל שנקבע. כאשר על פני הדברים לא קיימות נסיבות חריגות, המצדיקות סטייה מהכלל, לפיו העוסקים בייצור והפקת סמים ייעצרו עד תום ההליכים, אין מקום לערב את שירות המבחן, העמוס לעייפה, ולהטיל עליו לבחון את החלופה שהוצעה.

11. אשר על כל האמור לעיל, לעיל הנני מאריך מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המתנהלים נגד בתיק העיקרי (ת"פ 39823-09-18).

ניתן היום, כ"ד בתשרי, תשע"ט, 3.10.2018, והודע בפומבי.

יצחק כהן, שופט
סגן נשיא